

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Puńsku, ul. Mickiewicza 23, 16-515 Puńsk, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest pan Bronisław Żukowski.

Kontrolę w dniach 07-08.08.2013r. przeprowadziły:

1. Katarzyna Kuprianowicz-Spiridonow – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,

2. Małgorzata Osipowicz – starszy inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli z dnia 23.07.2013r., znak PS-I.431.1.21.2013.KK, wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego pana Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielali: pan Bronisław Żukowski – Kierownik Ośrodka, pani Irena Lila – pracownik socjalny, pełniący jednocześnie funkcję przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Puńsku.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2012r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puńsku realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jednak statut Ośrodka, przyjęty uchwałą Nr XII/95/04 Rady Gminy Puńsk z dnia 26 sierpnia 2004 roku w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puńsku (zmieniony uchwałą Nr XXVIII/146/09 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 września 2009r. w sprawie zmiany statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puńsku), nie uwzględnia realizacji przez Ośrodek tego zadania.

Wykonywanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie zostało również uregulowane w zakresach czynności kierownika i pracowników GOPS w Puńsku.

Tworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy Rada Gminy Puńsk podjęła uchwałę Nr XIII/73/2012 z dnia 29 lutego 2012r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2020. Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

W Programie określono również cele szczegółowe, dotyczące m. in.: budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, diagnozowania zjawiska przemocy na terenie gminy Puńsk, zwiększania dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej i socjalnej) dla ofiar przemocy w rodzinie, oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie, podnoszenia kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie, zmiany postaw mieszkańców gminy wobec przemocy w rodzinie poprzez podniesienie poziomu wiedzy, rozwijanie odpowiedzialności i kompetencji społecznych wobec przemocy.

Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu są środki pochodzące z budżetu Gminy oraz środki w ramach działania GKRPA w Puńsku. Zasoby w zakresie realizacji Programu to specjaliści z różnych dziedzin oraz instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie: OPS, Posterunek Policji, GKRPA, ZI, Ośrodek Zdrowia w Puńsku, Parafia, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.

W programie nie uwzględniono monitorowania zaplanowanych działań, nie opracowano harmonogramu ich realizacji przez realizatorów przewidzianych w Programie.

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy jest świadczone w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Puńsku przez pracownika socjalnego, w ramach pracy socjalnej.

W gminie Puńsk od 19 czerwca 2013r. działa Punkt Konsultacyjny dla osób w kryzysie, a w szczególności dla osób i rodzin z problemem alkoholowym oraz dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. Porady i konsultacje udzielane są w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Zdrowia w Puńsku, w świetlicy Anonimowych Alkoholików, w pierwszą i третią środę miesiąca, w godz. 10 - 13 przez osobę posiadającą wykształcenie wyższe pedagogiczne z przygotowaniem w zakresie interwencji kryzysowej, mediatora rodzinnego. W Urzędzie Gminy w Puńsku, w każdy wtorek, od godz. 7.30, bezpłatnych porad prawnych udziela radca prawny.

Mieszkańcy gminy Puńsk mogą również skorzystać z bezpłatnie świadczonego w PCPR w Sejnach specjalistycznego poradnictwa: prawnego, psychologicznego i pedagogicznego dla osób potrzebujących wsparcia i pomocy. Szczegółowe informacje osoby zainteresowane uzyskują w GOPS w Puńsku.

Z porad w Punkcie Konsultacyjnym, w okresie objętym kontrolą, korzystały 3 osoby, w tym: 1 osoba stale uczestnicząca w spotkaniach skorzystała z czterech porad, 1 osoba skorzystała z trzech porad, 1 osoba z 1 porady. Osoba udzielająca konsultacji prowadzi dziennik, w którym dokumentuje sytuację danej rodziny i ustala plan przyszłych działań. Pracownicy socjalni oraz radca prawny nie prowadzą rejestru udzielonych porad.

Na tablicach informacyjnych urzędu gminy, gdzie siedzibę ma również Ośrodek wywieszono plakaty dot. przemocy oraz informacje o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. Rozpropagowano ulotki dotyczące problemu przemocy w szkołach, w Ośrodku Zdrowia w Puńsku, w Urzędzie Gminy w Puńsku, w Punkcie Konsultacyjnym oraz w siedzibie spotkań AA.

Z wyjaśnień kierownika Ośrodka wynika, że na terenie gminy Puńsk prowadzone są działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą podjęto m. in. następujące działania:

- w 2012 roku, w klasie III gimnazjum w Puńsku, zorganizowano dla rodziców wywiadówkę, na której przeprowadzono pogadankę dot. problemów dorastania, w tym problemu agresji i przemocy,
- 27 marca 2012r. odbył się finał konkursu profilaktycznego „Nasza szkoła – szkoła bez przemocy”, którego uczestnikami było 137 uczniów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Puńsku,
- 24 czerwca 2013r. odbył się finał Konkursu profilaktycznego „Stop przezywaniu. Stop wyśmiewaniu!”, w którym uczestniczyło 104 uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Puńsku;
- w roku szkolnym 2012/2013 pogadanki dla uczniów gimnazjum i liceum w Puńsku przeprowadzili przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Sejnach,
- podczas godzin wychowawczych psycholog szkolny przeprowadzał dla uczniów pogadanki oraz zajęcia psychoedukacyjne na temat przemocy, agresji i radzenia sobie z negatywnymi emocjami.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

W gminie Puńsk, w okresie objętym kontrolą nie występowały sytuacje, które wymagałyby skierowania do ośrodka wsparcia. Z informacji Kierownika Ośrodka wynika, że w przypadku osób, które znajdują się w sytuacji kryzysowej i będą wymagały zapewnienia schronienia istnieje możliwość (na podstawie ustnych ustaleń) umieszczenia osób potrzebujących wsparcia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Suwałkach.

Nie wykonywano również czynności, o których mowa w art. 12a ustawy, tj. nie odbierano dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia, w związku z przemocą w rodzinie.

Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Na podstawie z art. 9a ust. 15 ustawy została przyjęta uchwała Nr III/15/10 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 grudnia 2010r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (ZI).

Zespół Interdyscyplinarny został powołany zarządzeniem Wójta Gminy Puńsk Nr 8/2011 z dnia 18 marca 2011 roku. w sprawie powołania i składu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania określone w art. 9b ust. 2 ustawy. Działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Puńsk a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w jego skład.

Podczas kontroli przeanalizowano porozumienia zawarte pomiędzy Wójtem Gminy Puńsk a następującymi podmiotami:

1. Dyrektorem Liceum Ogólnokształcące z Litewskim Językiem Nauczania im. 11 Marca w Puńsku, z dn. 02.03.2011r.
2. Kierownikiem Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puńsku, z dn. 28.02.2011r.
3. Przewodniczącym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puńsku, z dn. 28.02.2011r.
4. Kierownikiem Samodzielnego Publicznego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Puńsku, z dn.28.02.2011r.
5. Caritas Diecezji Elckiej Centrum Rehabilitacji w Puńsku, z dn. 28.02.2011r.
6. Dyrektorem Szkoły Podstawowej z Polskim i Litewskim Językiem Nauczania im. Dariusza i Girensa w Puńsku, z dn.28.02.2011r..
7. Dyrektorem Gimnazjum z Polskim i Litewskim Językiem Nauczania im. Dariusza i Girensa w Puńsku, z dn. 28.02.2011r.
8. Komendą Powiatową Policji w Sejnach, z dn.08.11.2011r. (przedstawiciel tego podmiotu nie jest uwzględniony w zarządzeniu Wójta Gminy Puńsk Nr 8/2011 z dnia 18 marca 2011 roku w sprawie powołania i składu Zespołu Interdyscyplinarnego).
9. Kierownikiem Posterunku Policji w Puńsku, z dn. 28.02.2011r.
10. Przewodniczącym Rady Gminy Puńsk, z dn. 22.02.2011r. (w celu zapewnienia lepszej współpracy w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na sesji Rady Gminy Nr III/2011 w dniu 22.02.2011r. Rada Gminy Puńsk wyznaczyła swojego przedstawiciela w Zespole).

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego nie wchodzi kurator sądowy, natomiast zgodnie z art. 9a ust. 4 ustawy stanowi on obligatoryjny skład ZI.

Przed przystąpieniem do prac członkowie ZI oraz grup roboczych złożyli Wójtowi Gminy Puńsk oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

W okresie objętym kontrolą ZI spotkał się na 27 posiedzeniach, które odbyły się w następujących terminach: 23.01.2012r., 30.01.2012r., 10.02.1012r., 22.02.1012r., 14.03.2012r., 22.03.2012r., 23.07.2012r., 07.08.2012r., 24.08.2012r., 31.08.2012r., 04.09.2012r., 09.10.2012r., 11.10.2012r., 05.11.2012r., 22.01.2013r., 13.02.2013r., 06.03.2013r., 24.04.2013r., 29.04.2013r., 24.05.2013r., 10.06.2013r., 13.06.2013r., 17.06.2013r., 26.06.2013r., 01.07.2013r., 02.07.2013r., 09.07.2013r., tj. nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy.

Z każdego posiedzenia sporządzany jest protokół, do którego dołączona jest lista obecności.

Prowadzono sprawy dotyczące wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Puńsk w ramach procedury „Niebieskie Karty” – NK (skontrolowane sprawy zostały opisane w Załączniku Nr 1 do protokołu kontroli).

W okresie objętym kontrolą „Niebieskie Karty” zostały założone wyłącznie przez Policję 15, zakończono 7 spraw.

Stwierdzono, że przewodniczący ZI przekazywał członkom ZI formularza „Niebieska Karta – A” do zapoznania się nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania (w dokumentacji znajdują się potwierdzenia tego faktu).

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że nie wszystkie działania podejmowane i realizowane w ramach procedury NK były dokumentowane – w aktach sprawdzonych spraw brak było pisemnych wezwań osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie i zaproszeń osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na posiedzenie ZI oraz potwierdzeń doręczenia wezwań i zaproszeń. Zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) wszystkie podejmowane działania dokumentować. Z oświadczeniem z dnia 07.08.2013r. Przewodniczącej ZI wynika, że wezwania i zaproszenia dokonywane są również telefonicznie (*akta kontroli str. 19-20*), jednak fakt ten nie jest odnotowywany w aktach prowadzonych spraw.

Zgodnie z § 18 ust. 1 – 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania

przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puńsku, panu Bronisławowi Żukowskiemu przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puńsku, panu Bronisławowi Żukowskiemu. O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez GOPS w Puńsku pod numerem 52.

Puńsk 2013.08.29

(miejscowość i data podpisania protokołu kontroli)

Bronisław Żukowski

podpis kontrolowanego

Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow

M. Osipowicz

podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałem:

Puńsk 2013.08.29 /-/ Bronisław Żukowski

(miejscowość, data i podpis kontrolowanego)